

„Добро, давай съ плѣници!“ казаше Тарасъ Булба и запрѣтваше си рѣкавитѣ: „да видж, какажвъ си ти човѣкъ въ рѣцѣ!“

И баштата съ синътъ, вмѣсто да се поздравватъ слѣдъ толкова отдавна невидване, зехъ да се бѣлскатъ единъ други и по ребрата, и по крѣстътъ, и по грѣдитѣ; то отстѣпахъ и озирахъ се, то пакъ полнатахъ.

„Гледайте ги: полуудѣ старецъ! Зехъ му умѣть!“ стояше на прага и говорѣше добрата имъ майка, блѣдна и мѣршава, онѣ не пригърнала иенагледанитѣ си дѣца. „Дѣцата си дошли дома, повече отъ година не сме ги видѣле, а той Богъ-зна што е намислилъ: съ плѣници се бие!“

„Ама той се бие харно!“ рече Булба, като престана: Бога ми, харно!“ оправяшеся и думаше: „не ти трѣбва и да испитвашъ. Харенъ изакъ ште да бѣде! Сега, добрѣ дошелъ синко! дай да се цалунемъ!“ И баштата зе да се цалува съ синътъ. „Харно синко! Сякого тупай така, както мене: никому не проштавай! А се ме е смѣхъ на премѣната ти; каква врѣвъ ти висне тутка? Ами ти, диваку, што стоишъ, рѣцѣ увисналь?“ обѣри се и рече на по-младий: „песи сине, защто ме и ти не побиешъ?“

„Ишъ што мисли!“ говореше майка му, като го пригрѣштаніе: „какъ му дѣде въ главата таково нѣшто, рожено чедо башта си да бие! Като че само тѣ не стигнаш: младо дѣте, исходило толкова пѣтъ, уморено... (Това дѣте имаше повече отъ дваесе годинъ и три аршина високо), нему му трѣбва да си почине и да хапне нѣшто, а той го кара да се бие!“

„Е, та ти си галенъ, както гледамъ!“ казаше Булба „Не слушай, синко, майка си: тя е жена, тя ништо не знае. Какво ви е галене намѣрило? Вашето е галене — поле широко и добѣръ конь: това ви е галенето! А видите ли тая сабля? това ви е майка! Това дѣто ви щѣннатъ главигъ, се е изметъ; и академиитѣ, и сичкитѣ ония книжки, букваре и философия, и сичко това: не знамъ што си — плюзамъ на сичкото!“ Тука Булба пустихъ такава дума, която се и не приема въ печать. „Ами, по харно, до недѣля азъ да ви пратѣ васъ на Запороже. Тамо ти е науката! Тамо ви е вамъ школьтото; тамъ штете на разумъ да додете“.

„И сичко една недѣля штѣтъ да си посѣдѣтъ дома?“ жаловито, съ